

1. ข้อมูลเพื่อการพัฒนา

1.1 ข้อมูลพื้นฐานทางกายภาพ

เชียงรายเป็นจังหวัดที่ตั้งอยู่ในภาคเหนือตอนบนของประเทศไทย มีภูมิศาสตร์อยู่ทางเหนือสุดของประเทศ ทำเลที่ตั้งของจังหวัดอยู่ติดกับสาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปัจจุบันจังหวัดเชียงรายได้รับความสนใจเนื่องจากเป็นจังหวัดที่เชื่อมโยงไปสู่สาธารณรัฐแห่งสหภาพ เมียนมาร์ และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประเทศจีนตอนใต้ ผ่านทางหลวงเอเชียสาย 2 และทางหลวงเอเชียสาย 3 มีขนาดพื้นที่ของจังหวัดเชียงรายมีพื้นที่ 11,678.369 ตร.กม. มีน้ำแม่กก น้ำแม่อิง แม่น้ำรวก และแม่น้ำโขง เป็นแม่น้ำสายสำคัญ

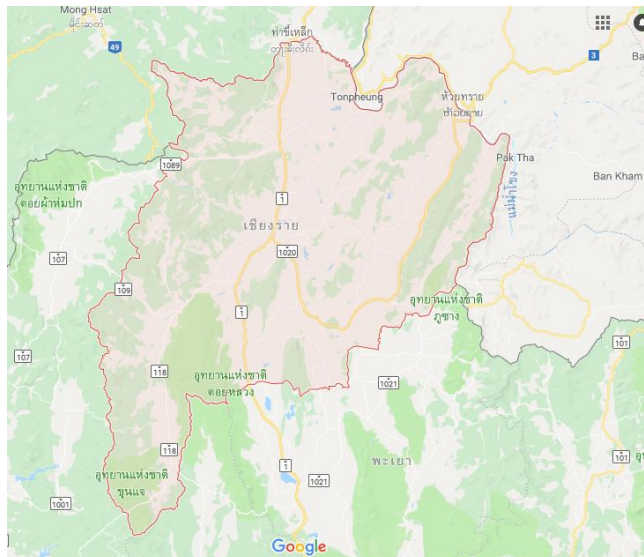
1) ด้านกายภาพ

(1.1) ที่ตั้ง จังหวัดเชียงรายตั้งอยู่เหนือสุดของประเทศไทย อยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 19 องศาเหนือถึง 20 องศา 30 ลิปดาเหนือและเส้นแวงที่ 99 องศา 15 ลิปดา ถึง 100 องศา 45 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ 829 กิโลเมตร

(1.2) อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับ	จังหวัดพะเยาและลำปาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์และจังหวัดเชียงใหม่

ภาพที่ 1 แผนที่จังหวัดเชียงราย

แนวเขตชายแดนติดต่อกับประเทศเมียนมา ด้านอำเภอแม่จัน แม่สาย แม่ฟ้าหลวง และเชียงแสน รวม 153 กิโลเมตร แนวชายแดนติดต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีระยะทาง 155 กิโลเมตร

(1.3) สภาพภูมิประเทศ

มีภูมิประเทศเป็นเทือกเขาสูงในทวีปตอนเหนือ (North Continental Highland) มีพื้นที่ราบสูงเป็นหย่อมๆ ในเขตอำเภอแม่สรวย เวียงป่าเป้า และเชียงของ บริเวณเทือกเขาจะมีความสูงประมาณ 1,500–2,000 เมตรจากระดับน้ำทะเล บริเวณส่วนที่ราบตามลุ่มแม่น้ำสำคัญในตอนกลางของพื้นที่ ได้แก่อำเภอพาน เมือง แม่จัน แม่สาย เชียงแสน และเชียงของ มีความสูงประมาณ 410–580 เมตรจากระดับน้ำทะเล

(1.4) สภาพภูมิอากาศ

ฤดูร้อน ประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์-กลางเดือนพฤษภาคม มีอุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 30.6 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุด 35.4 องศาเซลเซียส

ฤดูฝน ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม-กลางเดือนตุลาคม มีฝนตกทั้งปี 145 วันปริมาณฝนรวมตลอดทั้งปี 2,042.6 มิลลิเมตร

ฤดูหนาว อยู่ในช่วงกลางเดือนตุลาคม-กลางเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 15.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุด 10.2 องศาเซลเซียส

(1.5) ทรัพยากรดินและการใช้ประโยชน์จากที่ดิน

ลักษณะของทรัพยากรดินแบ่งออก 4 ประเภท ประกอบด้วย

(1.5.1) ดินบริเวณที่ราบริมฝั่งแม่น้ำและที่เนิน เป็นดินที่เกิดจากการทับถมของตะกอนที่ถูกน้ำพัดพา มีอายุไม่มากนัก เนื้อดินมีลักษณะเป็นดินร่วนและดินเหนียว พบทั่วไปบริเวณริมฝั่งน้ำ

(1.5.2) ดินบริเวณที่ราบลุ่มและที่ราบต่ำ เกิดจากการทับถมของตะกอนน้ำพัดพาพบบริเวณที่ราบลุ่มและที่ราบต่ำ เนื้อดินมีลักษณะเป็นดินโคลนหรือดินเหนียว

(1.5.3) ดินบริเวณที่ราบ และเนินเขา เป็นดินที่เกิดจากตะกอนน้ำน้ำพัดพา หรือหินที่สลายผุพัง ลักษณะเนื้อดินค่อนข้างร่วนระบายน้ำได้ดี ดินชนิดนี้พบกระจายอยู่ทั่วไปบริเวณใกล้ที่ราบเชิงเขา

(1.5.4) ดินบริเวณที่ลาดเขาและที่สูงเป็นดินที่เกิดจากการผุพังของหิน เนื้อดินมีทั้งดินละเอียดปานกลางและดินร่วน การระบายน้ำปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำ หรือปานกลาง

สำหรับการถือครองที่ดินทางการเกษตร พบว่า จากเนื้อที่ทั้งหมด 7,298,988 ไร่ มีเนื้อที่ใช้ประโยชน์ในปี 2560 จำนวน 3,018,980 ไร่ แบ่งออกเป็นเนื้อที่นอกการเกษตร จำนวน 1,356,975 ไร่ และเนื้อที่ป่า จำนวน 2,923,026 ไร่

ตารางที่ 1 การใช้ที่ดิน พ.ศ. 2555-2559

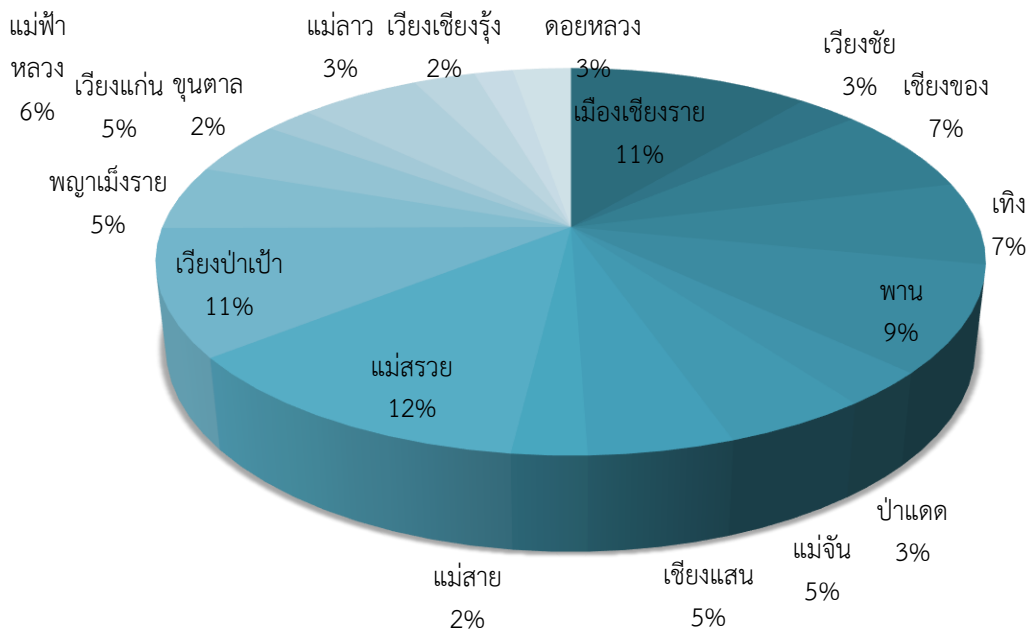
ปี	เนื้อที่ทั้งหมด	เนื้อที่ใช้ประโยชน์ (ไร่)		
		รวมยอด	นอกการเกษตร	เนื้อที่ป่าไม้
2555	7,298,981	3,015,096	1,055,997	3,227,888
2556	7,298,981	3,015,219	1,295,799	2,987,963
2557	7,298,981	3,015,417	1,282,839	3,000,726
2558	7,298,981	3,015,221	1,319,894	2,963,867
2559	7,298,981	3,018,980	1,356,975	2,923,026

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (2561)

(6) การปกครอง

สำหรับการปกครองของจังหวัดเชียงราย แบ่งออกเป็น 18 อำเภอ ประกอบด้วย อำเภอเมือง อำเภอเวียงชัย อำเภอเชียงของ อำเภอพญาเม็งราย อำเภอแม่สรวย อำเภอเทิง อำเภอต๋อยหลวง อำเภอแม่จัน อำเภอพาน อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอเวียงป่าเป้า อำเภอเวียงแก่น อำเภอแม่ฟ้าหลวง อำเภอแม่ลาว อำเภอเชียงแสน อำเภอแม่สาย อำเภอขุนตาล อำเภอป่าแดด ทั้งนี้อำเภอที่มีพื้นที่มากที่สุด ได้แก่ อำเภอแม่สรวย อำเภอเมือง อำเภอเวียงป่าเป้า

แผนภูมิที่ 1 เนื้อที่จำแนกตามอำเภอ พ.ศ. 2560

ที่มา: ที่ทำการปกครองจังหวัด, 2561

(7) ประชากรในจังหวัดเชียงราย

จำนวนประชากรในจังหวัดเชียงราย มีจำนวนทั้งสิ้น 1,287,615 คน จำแนกเป็น ชาย จำนวน 628,897 คน และเป็นหญิงจำนวน 658,718 ทั้งนี้ผู้ที่ไม่มีสัญชาติไทยและมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน จำนวน 54,020 คน

ตารางที่ 2 จำนวนประชากร จังหวัดเชียงราย

ลักษณะข้อมูล	ชาย	หญิง	รวม
แยกตามเพศ	628,897	658,718	1,287,615
แยกตามลักษณะสถานะของบุคคล			
- ผู้ที่มีสัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	568,646	590,664	1,159,310
- ผู้ที่ไม่ได้สัญชาติไทย และมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน	54,020	62,342	116,362

ระบบสถิติทางการทะเบียน, 2560

(8) โครงสร้างพื้นฐาน

(8.1) ระบบขนส่งทางถนน

1) โครงข่ายถนนเส้นทาง R3 คือเส้นทางเชื่อมโยงตามระเบียบเศรษฐกิจเหนือ-ใต้จากกรุงเทพมหานครสู่จีนตอนใต้ ผ่านประเทศเมียนมาร์ และลาว ประกอบด้วย 2 เส้นทางย่อยดังนี้

- เส้นทาง R3A หรือ R3E: เชื่อมโยงระหว่าง ไทย-ลาว-จีน จากประเทศไทย (เชียงราย-เชียงใหม่) ข้ามแม่น้ำโขงไปยังประเทศลาว (ห้วยทราย-หลวงน้ำทา-บ่อเต็น) และเข้าสู่ประเทศจีน (บ่อหาน-เชียงรุ่ง-คุนหมิง) รวมระยะทาง 1200 กิโลเมตร

- เส้นทาง R3B หรือ R3W: เชื่อมโยงระหว่าง ไทย-ประเทศเมียนมาร์-จีน จากประเทศไทย (เชียงราย-แม่สาย) ผ่านประเทศประเทศเมียนมาร์ (ท่าขี้เหล็ก-เชียงตุง-แม่ลา) และเข้าสู่ประเทศจีน (ดาลี่ว-เชียงรุ่ง-คุนหมิง) โดยเชื่อมโยงกับเส้นทาง R3A ที่เชียงรุ่งและคุนหมิง รวมระยะทางจากแม่สายถึงเชียงรุ่ง 380 กิโลเมตร

ตารางที่ 3 จุดเด่นและข้อจำกัดของเส้นทาง R3A และ R3B

เส้นทาง	จุดเด่น	ข้อจำกัด
R3A	ใช้ระยะเวลาในการขนส่งสั้นกว่าการขนส่งทางเรือ เหมาะแก่การขนส่งสินค้าเกษตรที่มีอายุการเก็บรักษาสั้น	<ol style="list-style-type: none"> 1. ด้านห้วยทราย (ลาว) ที่หยุดพักกลางวัน ตั้งแต่เวลา 12.00-14.00 น. และหยุดทุกวันอาทิตย์ 2. ที่เรือเชียงของ มีความแออัดทุกวันจันทร์ เนื่องจากแพขนานยนต์ปิดทำการทุกวันอาทิตย์ ส่งผลให้เกิดสะสมต่อเนื่องของรถบรรทุก 3. เส้นทางหลวงน้ำทา-บ่อเต็น ที่คดเคี้ยวและชำรุดในบางเส้นทาง ทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง 4. ปัญหาการขนถ่ายสินค้าที่ด่านบ่อเต็น ที่คับคั่งและใช้เวลานานในการขนถ่ายสินค้าและน้ำมัน
R3B	ได้รับความนิยมในด้านการเป็นเส้นทางท่องเที่ยว เส้นทางเชียงราย-แม่สาย-เชียงตุง-เมืองลา-เชียงรุ่ง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ปัญหาทางการเมืองในประเทศเมียนมาร์ ที่มีผลต่อการเปิด-ปิดด่านพรมแดนไทย-จีน 2. ข้อจำกัดการใช้พาหนะเข้าออกชายแดนประเทศเมียนมาร์ ที่ไม่อนุญาตให้รถบรรทุกสินค้าแบบตู้คอนเทนเนอร์เข้าประเทศ ต้องใช้รถกระบะคลุมผ้าใบซึ่งอาจทำให้สินค้าเสียหายต่อสินค้าได้ 3. ค่าใช้จ่ายด้านภาษีที่สูง และการเรียกเก็บเบี้ยบ้ายรายทางจากกลุ่มผู้มีอิทธิพล 4. ข้อจำกัดของอำนาจการบริหารของประเทศเมียนมาร์ ที่มีผลต่อการดำเนินการของชนกลุ่มน้อยที่ด่านดาลี่ว

ที่มา : กลุ่มงานยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด สำนักงานจังหวัดเชียงราย, 2559.

ภาพที่ 2 แผนที่แสดงเส้นทางเชื่อมต่อ R3A และ R3B

2) สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4 ตั้งอยู่ข้ามแม่น้ำจากฝั่งไทย (เชียงทอง) ไปยังลาว (บ่อแก้ว) เป็นเส้นทางเชื่อมระหว่าง เชียงรายกับคุนหมิง ผ่านประเทศลาวตามแนวเส้นทาง R3 ด้วยระยะทาง 430 กิโลเมตร เพื่อส่งเสริมการขยายตัวทางด้านอุตสาหกรรม การค้าการลงทุน การเกษตร และภาคบริการ ถือเป็นจุดที่ทำให้เส้นทาง R3A มีการเชื่อมโยงใน 3 ประเทศ (ไทย-ลาว-จีน) อย่างสมบูรณ์

3) ทางหลวงแผ่นดิน จังหวัดเชียงรายมีทางหลวงแผ่นดินสายสำคัญดังต่อไปนี้

3.1) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 หรือถนนพหลโยธิน เป็นถนนสายประธานในพื้นที่ซึ่งเป็นเส้นทางเดียวกับถนน AH 2 เป็นถนนที่สามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศอื่นๆ ในทวีปเอเชียได้โดยเป็นถนนที่ยาวที่สุดในเครือข่ายทางหลวงสายเอเชีย มีระยะทางทั้งสิ้น 20,557 กิโลเมตร ผ่านประเทศญี่ปุ่น เกาหลีจีน เอเชีย

ตะวันออกเฉียงใต้ อินเดีย ปากีสถาน อัฟกานิสถาน และอิหร่าน สิ้นสุดที่ประเทศตุรกี โดยเชื่อมต่อกับทางหลวงยุโรป E80 มีระยะทางผ่านประเทศไทยรวม 703 กิโลเมตร ส่วนที่พาดผ่านจังหวัดเชียงรายทำหน้าที่เชื่อมโยงพื้นที่เข้ากับจังหวัดเชียงใหม่ที่ด้านทิศใต้ และเชื่อมโยงไปยังจังหวัด

ท่าขี้เหล็ก ประเทศเมียนมาร์ได้ที่อำเภอแม่สาย กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์มีขนาด 6 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณไหล่ทางแยก และไหล่ทางเข้าเมืองมีขนาด 8 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.2) ทางหลวงสายเอเชีย 3 (Asian Highway 3 : AH 3)

ทางหลวง AH 3 เป็นถนนสายประธานในพื้นที่ เป็นทางหลวงสายหนึ่งในโครงการเครือข่ายทางหลวงเอเชีย มีความยาว 7,331 กิโลเมตร (4,555 ไมล์) โดยเริ่มต้นจากเมืองอูลาน-อูเต้ รัสเซีย ผ่าน จีน เมียนมาร์ สปป.ลาว ผ่านพรมแดน สปป.ลาว ที่อำเภอเชียงของ และสิ้นสุดที่ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1 หรือถนนพหลโยธิน (AH2) ที่แยกแม่กรณ์ อำเภอเมืองเชียงราย จังหวัดเชียงราย ระยะทางที่ผ่านในประเทศไทย 116.5 กิโลเมตร ส่วนที่พาดผ่านจังหวัดเชียงรายทำหน้าที่เชื่อมโยงพื้นที่เข้ากับอำเภอเชียงของที่ด้านทิศเหนือ กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวง AH 3 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ มีขนาด 4-6 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณไหล่ทางแยก และไหล่ทางเข้าเมืองมีขนาด 8 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.3) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 118

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 118 เป็นถนนสายหลักในพื้นที่ ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างจังหวัดเชียงรายไปยังจังหวัดเชียงใหม่ที่ด้านทิศใต้ กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 118 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ มีขนาด 2 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณไหล่ทางแยก และไหล่ทางเข้าเมืองมีขนาด 4 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.4) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1016

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1016 เป็นถนนสายรองในพื้นที่ ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างอำเภอแม่จันไปยังอำเภอเชียงแสน ซึ่งเป็นพื้นที่ตั้งของท่าเรือเชียงแสน นับเป็นเส้นทางโลจิสติกส์เส้นทางหนึ่ง กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1016 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ มีขนาด 2 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณไหล่ทางแยก และไหล่ทางเข้าเมืองมีขนาด 4 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.5) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1020

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1020 เป็นทางหลวงสายรองในพื้นที่ ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างอำเภอเมืองเชียงรายเข้ากับอำเภอเทิง และอำเภอเชียงของ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของถนน AH 3 มีลักษณะเป็นเส้นทางโลจิสติกส์ กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1020 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ มีขนาด 2 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณไหล่ทางแยก และไหล่ทางเข้าเมืองมีขนาด 4 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.6) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1041

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1041 เป็นทางหลวงสายรองในพื้นที่ ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างอำเภอแม่สายเข้ากับอำเภอเชียงแสน มีลักษณะเป็นเส้นทางโลจิสติกส์ที่ใช้ขนส่งระหว่างเมืองการค้าชายแดน กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1041 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ มีขนาด 2 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณใกล้ทางแยก และใกล้ทางเข้าเมืองมีขนาด 4 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.7) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1089

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1089 เป็นถนนสายหลักในพื้นที่ ทำหน้าที่เชื่อมโยงพื้นที่อำเภอแม่จัน จังหวัดเชียงราย เข้ากับอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ที่ด้านทิศตะวันตก กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1089 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ มีขนาด 2 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณใกล้ทางแยก และใกล้ทางเข้าเมืองมีขนาด 4 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.8) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1129

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1129 เป็นทางหลวงสายรองในพื้นที่ ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างอำเภอเชียงแสนเข้ากับอำเภอเชียงของ เป็นเส้นทางโลจิสติกส์ที่ใช้ขนส่งเชื่อมโยระหว่างการขนส่งทางน้ำของท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 เข้ากับการคมนาคมขนส่งทางบก ซึ่งมีเส้นทางต่อไปยังอำเภอเชียงของที่เป็นเมืองการค้าชายแดนของจังหวัดเชียงราย กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1129 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ มีขนาด 2 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณใกล้ทางแยก และใกล้ทางเข้าเมืองมีขนาด 4 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.9) ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1290

ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1290 เป็นทางหลวงสายรองในพื้นที่ ทำหน้าที่เชื่อมโยงระหว่างอำเภอแม่สายเข้ากับอำเภอเชียงแสน มีลักษณะเป็นเส้นทางโลจิสติกส์ที่ใช้ขนส่งระหว่างเมืองการค้าชายแดนใช้เป็นเส้นทางขนส่งหลักอีกเส้นทางหนึ่งระหว่างขนส่งสินค้าของท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 เข้ากับการคมนาคมขนส่งทางบก กิจกรรมการใช้ที่ดินโดยรอบเป็นพื้นที่เกษตรกรรมและพื้นที่ว่างเปล่า ส่วนที่เป็นเขตเมืองจะมีกิจกรรมการใช้ที่ดินหนาแน่น เป็นย่านพาณิชยกรรม ลักษณะของทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1290 เป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ มีขนาด 2 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) และมีไหล่ทาง ส่วนบริเวณใกล้ทางแยก และใกล้ทางเข้าเมืองมีขนาด 4 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง)

3.10) ถนนสายรองและถนนสายย่อยอื่นๆ

ถนนสายรองและถนนสายย่อยอื่นๆ ที่มีอยู่ในพื้นที่บริเวณอำเภอแม่สาย อำเภอเชียงแสน และอำเภอเชียงของ เป็นเส้นทางที่สามารถใช้เดินทางเชื่อมโยงระหว่างพื้นที่อยู่อาศัยเข้ากับพื้นที่กิจกรรมอื่นๆ ทั้งในและนอกเมืองได้ นอกจากนี้ยังมีถนนสายย่อยต่างๆ ในพื้นที่เมืองที่ทำหน้าที่เชื่อมโยงพื้นที่กิจกรรมภายในเมือง โดยเฉพาะกิจกรรมด้านการค้าชายแดน ที่มียานพาหนะเข้า-ออก ตลอดเวลาเปิดทำการ โดยลักษณะของถนนสายรองและถนนสายย่อยเส้นอื่นๆ มีทั้งเป็นถนนลาดยางแอสฟัลท์ และถนนคอนกรีต มีจำนวน 2 ช่องจราจรเป็นส่วนใหญ่ (รวม 2 ทิศทาง)

4) ทางหลวงชนบท

ทางหลวงชนบทในจังหวัดเชียงรายอยู่ในความรับผิดชอบของกรมทางหลวงชนบท (ทช.) มีหน้าที่ในการเชื่อมโยงพื้นที่ระหว่างอำเภอ ตำบล และหมู่บ้านที่อยู่ในจังหวัดเชียงราย และพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน นอกจากนี้ยังทำหน้าที่เป็นเสมือนทางลัดที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้มีความคล่องตัวในการสัญจร ซึ่งโครงข่ายทางหลวงชนบทนับเป็นโครงข่ายที่สนับสนุนการเดินทางที่สามารถเชื่อมโยงเข้าได้ในพื้นที่ระดับย่อยที่ทางหลวงแผ่นดินไม่สามารถเข้าถึงได้ การวางตัวของโครงข่ายทางหลวงชนบท อยู่รอบนอกของย่านพื้นที่กิจกรรมทางธุรกิจ แต่มีการวางตัวบริเวณพื้นที่ชานเมือง หรือพื้นที่ชุมชนชนบท เพื่อเชื่อมโยงย่านกิจกรรมการอยู่อาศัยของชุมชนดังกล่าวเข้ากับโครงข่ายทางหลวงแผ่นดิน เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าพื้นที่กิจกรรมทางธุรกิจในพื้นที่ต่างๆ ของจังหวัดเชียงรายได้อย่างสะดวก ลักษณะของทางหลวงชนบทที่เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนมีพื้นผิวลาดยางแอสฟัลท์ มีจำนวนช่องจราจร 2 ช่องจราจร (รวม 2 ทิศทาง) เนื่องจากความต้องการการเดินทางภายในพื้นที่ที่ทางหลวงชนบทพาดผ่านมีจำนวนน้อย ทำให้จำนวนช่องจราจรสามารถรองรับปริมาณการเดินทางได้อย่างเพียงพอ ไม่ก่อให้เกิดปัญหาการจราจร

ตารางที่ 4 โครงข่ายทางหลวงชนบทจังหวัดเชียงราย

หมายเลขทางหลวง	ชื่อสายทาง	อำเภอ	ระยะทาง (กม.)
ชร.4001	แยกทางหลวงหมายเลข 1016 (กม.ที่ 12+200) – บ้านแม่มะ	แม่จัน เชียงแสน	19.640
ชร.4004	แยกทางหลวงหมายเลข 1016 (กม.ที่ 28+650) - บ้านท่าข้าวเปลือก	เชียงแสน แม่จัน	17.853
ชร.4007	แยกทางหลวงหมายเลข 1129 (กม.ที่ 14+000) – บ้านแซว	เชียงของ เชียงแสน	38.121
ชร.1009	แยกทางหลวงหมายเลข 1 (กม.ที่ 867+100) – บ้านสันถนนใต้	แม่จัน แม่สาย	23.574
ชร.4011	แยกทางหลวงหมายเลข 1020 (กม.ที่ 118+070) - บ้านม่วงเจ็ดต้น	เชียงของ	10.150
ชร.4014	แยกทางหลวงหมายเลข 1020 (กม.ที่ 104+600) – บ้านแก่นใต้	เชียงของ	8.254
ชร.4027	แยกทางหลวงหมายเลข 1020 (กม.ที่ 109+200) - บ้านเกียงเหนือ	เชียงของ	10.125
ชร.5031	แยกทางหลวงชนบทหมายเลข ชร.4014 (กม.ที่ 0+700) - บ้านซ้อใต้	เชียงของ	7.250
ชร.5033	แยกทางหลวงชนบทหมายเลข ชร.4001(กม.ที่ 3+230) - พระธาตุจอมกิตติ	เชียงแสน	8.700
ชร.1038	แยกทางหลวงหมายเลข 1 (กม.ที่ 876+000) – บ้านด้าย	แม่สาย	9.650
ชร.1041	แยกทางหลวงหมายเลข 1 (กม.ที่ 890+450) – บ้านสันผักอี	แม่สาย	1.160
ชร.1042	แยกทางหลวงหมายเลข 1 (กม.ที่ 882+000) – บ้านด้าย	แม่สาย	10.828
ชร.4049	แยกทางหลวงหมายเลข 1098 (กม.ที่ 38+500) – บ้านป่าตึง	ดอยหลวง เชียงแสน	20.444
ชร.5054	แยกทางหลวงชนบทหมายเลข ชร.3059 (กม.ที่ 1+740) - บ้านสันนา	แม่สาย	11.400
ชร.5055	แยกทางหลวงชนบทหมายเลข ชร.3059 (กม.ที่ 4+240) - บ้านปางห้า	แม่สาย	7.700
ชร.3059	แยกทางหลวงหมายเลข 123 (กม.ที่ 8+242) – บ้านทุ่งเกลือ	แม่สาย	16.509
ชร.4060	แยกทางหลวงหมายเลข 1016 (กม.ที่ 22+500) – บ้านศรีดอนมูล	เชียงแสน	4.950

ที่มา: กรมทางหลวงชนบท, 2559.

(8.2) ระบบขนส่งทางน้ำ

จังหวัดเชียงรายมีท่าเรือเพื่อการขนส่งสินค้าขนาดใหญ่ 2 แห่ง คือ (1) ท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2 และ (2) ท่าเรือเชียงของ ซึ่งให้บริการขนส่งสินค้าทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ ดำเนินการโดยการท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.) โดยท่าเรือแต่ละแห่งมีลักษณะดังต่อไปนี้

1) ท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2

1.1) ท่าเรือพาณิชย์เชียงแสน เป็นประตูการค้าระหว่างประเทศไทย กับประเทศลุ่มแม่น้ำโขงตอนบน เพื่อส่งเสริมการขนส่ง การค้าระหว่างประเทศ ตามข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือเพื่อการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำล้านช้าง-แม่น้ำโขง ระหว่าง 4 ประเทศ คือ จีน เมียนมา สปป.ลาว และไทย รวมถึงเป็นการเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจและการลงทุน ให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ โดยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2550 เห็นชอบและอนุมัติในหลักการให้กรมเจ้าท่า ดำเนินการก่อสร้างเพื่อใช้ทดแทนท่าเรือเชียงแสนแห่งแรก ซึ่งตั้งอยู่ในตัวเมืองประวัติศาสตร์เชียงแสน ทำให้ไม่สามารถขยายศักยภาพได้ ทั้งนี้ได้เริ่มก่อสร้างเมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2552 ต่อมาคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2554 ให้การท่าเรือแห่งประเทศไทย (กทท.) เป็นผู้บริหารท่าเรือเชียงแสนแห่งที่ 2

ศักยภาพของท่าเรือเชียงแสน 2 ประกอบด้วย ท่าเทียบเรือแบบทางลาด 2 ระดับ จำนวน 2 ท่า ใช้สำหรับขนถ่ายสินค้าทั่วไป และท่าเทียบเรือแนวตั้ง 1 ท่า สำหรับขนถ่ายสินค้าทั่วไป และคอนเทนเนอร์ ท่าเทียบเรือทางลาดด้านทิศเหนือ ความยาวท่าเทียบ เรือ 300 เมตร มีเนื้อที่ 9,600 ตารางเมตร จำนวน 6 ท่า สามารถรับเรือขนาดยาว 50 เมตร ได้พร้อมกัน 3 ลำ ท่าเทียบเรือทางลาดด้านทิศใต้ ความยาวท่าเทียบเรือ 300 เมตร มีเนื้อที่ 9,600 ตารางเมตร จำนวน 6 ท่า สามารถรับเรือขนาดยาว 50 เมตร ได้พร้อมกัน 3 ลำ ท่าเทียบเรือแนวตั้ง ความยาวท่าเทียบเรือ 200 เมตร สามารถรับเรือขนาดความยาว 50 เมตร ได้ พร้อมกัน 4 ลำ ในอาณัติบริเวณท่าเรือ ได้เตรียมที่จอดเรือ ขนาด 200x800 เมตร พร้อมด้วยโรงพักสินค้า ขนาด 30x30 เมตร จำนวน 2 หลัง และ ลานวางพักสินค้า ไว้บริการ

โครงข่ายการขนส่งของท่าเรือเชียงแสน 2 สามารถเชื่อมโยงการขนส่งเข้ากับประเทศจีนที่ท่าเรือกวนเหลย ใช้เส้นทางเดินเรือระยะทาง 265 กิโลเมตร ระดับน้ำลึก 1.5 – 7.0 เมตร แตกต่างตามช่วงฤดูกาล โดยประเทศจีนได้ปรับปรุงร่องน้ำทางเดินเรือ รวมถึงก่อสร้างเขื่อนเพื่อผลิตกระแสไฟฟ้า และควบคุมระดับน้ำ ให้สามารถบรรทุกสินค้าได้ตลอดทั้งปี ในส่วนโครงข่ายการขนส่งภายในประเทศ ใช้การเชื่อมโยงท่าเรือเข้ากับโครงข่ายการขนส่งทางถนน สามารถเดินทางได้ 3 เส้นทาง ได้แก่

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1290 อำเภอแม่สาย - อำเภอเชียงแสน
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1016 อำเภอแม่จัน - อำเภอเชียงแสน
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1129 อำเภอเชียงแสน - อำเภอเชียงของ

(8.3) ระบบขนส่งทางอากาศ

ท่าอากาศยานแม่ฟ้าหลวงเชียงราย อยู่ภายใต้การดูแลของบริษัท ท่าอากาศยานไทยจำกัด (มหาชน) มีจำนวนหลุมจอดเครื่องบิน 4 หลุมจอด มีจำนวนเที่ยวบินภายในประเทศ 42 เที่ยวบิน/วัน จำนวนเที่ยวบินระหว่างประเทศ 10 เที่ยวบิน/สัปดาห์ จำนวนสายการบินที่ให้บริการจำนวน 10 สาย และจำนวนสายการบินให้บริการระหว่างประเทศปี 2561 จำนวน 4 สายการบิน มีพื้นที่ในส่วนผู้โดยสาร 16,665 ตร.ม. พื้นที่อาคารคลังสินค้า 412 ตร.ม. สามารถรองรับการขนส่งสินค้าได้ปีละ 3,400 ตัน เป็นท่าอากาศยานที่สามารถรองรับทั้งในส่วนของผู้โดยสาร และการขนส่งสินค้าทางอากาศได้ ทั้งจะเห็นได้ว่าจำนวนเที่ยวบินในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีจำนวนเพิ่มมากกว่าเกือบ 3 เท่าตัว จากเดิมในปี 2555 มีจำนวนเที่ยวบิน 6,674 เที่ยวบิน ในปัจจุบัน

เพิ่มขึ้นเป็น 16,901 เทียว และมีจำนวนนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากเดิมปี 2555 จำนวน 926,323 คน เพิ่มขึ้นเป็น 2,385,224 คน

ตารางที่ 5 สถิติการขนส่งทางอากาศ พ.ศ. 2554 – 2560

เส้นทาง	ลักษณะ	ปี 2555	ปี 2556	ปี 2557	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
รวม	จำนวนเที่ยวบิน	6,674	6,882	10,029	12,799	14,073	16,901
	ผู้โดยสาร (คน)	926,323	1,053,863	1,291,708	1,640,332	1,959,353	2,385,224
	การขนถ่ายสินค้า (ตัน)	4,893	4,565	3,708	4,054	4,973	4,433
	การขนถ่ายทางไปรษณีย์ภัณฑ์(ตัน)	0	0	0	570	825	739
ระหว่างประเทศ	จำนวนเที่ยวบิน	241	362	442	525	492	743
	ผู้โดยสาร (คน)	5,055	12,026	28,148	27,603	27,360	82,170
	การขนถ่ายสินค้า (ตัน)	0	0	0	0	0	0
	การขนถ่ายทางไปรษณีย์ภัณฑ์(ตัน)	0	0	0	0	0	0
ภายในประเทศ	จำนวนเที่ยวบิน	6,433	6,520	9,587	12,274	13,581	16,158
	ผู้โดยสาร (คน)	921,268	1,041,837	1,263,560	1,612,729	1,931,993	2,303,054
	การขนถ่ายสินค้า (ตัน)	4,893	4,565	3,708	4,054	4,973	4,433
	การขนถ่ายทางไปรษณีย์ภัณฑ์(ตัน)	0	0	0	570	825	739

ที่มา : สถิติการขนส่งและโลจิสติกส์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561.

(6.4) ระบบขนส่งทางราง

โครงการรถไฟสายใหม่สาย เคนชัย-เชียงราย-เชียงใหม่ คือ โครงการพัฒนาโครงข่ายทางรถไฟภายใต้การดูแลโครงการของการรถไฟแห่งประเทศไทยร่วมกับภาคเอกชน ที่มีวัตถุประสงค์ในการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการขนส่งระหว่างประเทศในภูมิภาค เนื่องจากผลที่คาดว่าจะได้รับเมื่อโครงการนี้แล้วเสร็จคือ การลดต้นทุนทางด้านโลจิสติกส์ของประเทศ ลดค่าใช้จ่ายด้านพลังงานในการขนส่งสินค้า อีกทั้งยังอำนวยความสะดวกในด้านการคมนาคมของประชาชน

(6.5) ระบบไฟฟ้า

สำหรับระบบไฟฟ้า พบว่าในปี 2560 อำเภอที่มีผู้ใช้ไฟฟ้ามากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ อำเภอเมืองเชียงราย ถัดมาเป็นอำเภอแม่สาย และอำเภอจัน โดยส่วนใหญ่อำเภอต่างๆเป็นการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเพื่อธุรกิจ แต่ในอำเภอแม่จัน เทิง แม่ฟ้าหลวง ขุนตาล เน้นการจำหน่ายกระแสไฟฟ้าเพื่อที่อยู่อาศัย เมื่อเปรียบเทียบ จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าในปี 2559 และ 2560 พบว่า ในพื้นที่อำเภอที่มีการขยายตัว อย่างอำเภอเมือง เชียงแสน แม่สาย พาน มีจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตามในอำเภอที่เป็นพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ อย่างเช่นเชียงของ ในปีที่ผ่านมาไม่มีการเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าเลย

ตารางที่ 6 ผู้ใช้ไฟฟ้า และการจำหน่ายกระแสไฟฟ้า จำแนกตามประเภทผู้ใช้ เป็นรายอำเภอ ปี 2556

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	การจำหน่ายกระแสไฟฟ้า (ล้านกิโลวัตต์/ชั่วโมง) (Gwh.)				
		ที่อยู่อาศัย	สถานธุรกิจ/ อุตสาหกรรม	สถานที่ราชการ /สาธารณะ	อื่นๆ	รวม
เมืองเชียงราย	91,755	134.98	270.05	--	8.46	413.54
เวียงชัย	16,988	19.15	20.72	0.10	1.10	41.07
เชียงของ	21,611	21.92	21.35	2.74	1.43	47.44
เทิง	25,460	8.77	4.51	0.86	0.34	14.48
พาน	44,627	40.58	45.22	-	1.04	86.84
ป่าแดด	10,147	9.16	17.90	0.07	0.48	27.61
แม่จัน	34,350	42.49	37.58	4.99	0.64	85.70
เชียงแสน	21,011	22.88	69.37	3.16	0.96	96.37
แม่สาย	35,065	51.75	127.51	2.13	1.43	182.82
แม่สรวย	22,313	16.99	20.60	--	0.18	37.82
เวียงป่าเป้า	22,430	18.93	24.10	-	0.20	43.23
พญาเม็งราย	12,860	11.25	7.13	0.70	0.66	19.74
เวียงแก่น	8,604	7.24	4.21	0.54	0.10	12.09
ขุนตาล	10,320	8.77	4.51	0.86	0.34	14.48
แม่ฟ้าหลวง	14,923	17.32	9.41	2.64	0.21	29.58
แม่ลาว	20,650	24.77	31.23	0.07	0.52	56.58
เวียงเชียงรุ้ง	9,000	7.66	4.82	-	0.08	12.55
ดอยหลวง	8,305	0.54	0.26	--	--	0.84
รวม	430,419	465.15	720.49	18.97	18.17	1,222.77

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดเชียงราย, 2561.

ตารางที่ 7 การเปรียบเทียบจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าย่อยรายอำเภอระหว่างปี 2559-2560

อำเภอ	จำนวนผู้ใช้ไฟฟ้า	
	2559	2560
เมืองเชียงราย	88,954	91,755
เวียงชัย	16,636	16,988
เชียงของ	21,611	21,611
เทิง	25,460	25,460
พาน	43,652	44,627
ป่าแดด	9,998	10,147
แม่จัน	33,521	34,350
เชียงแสน	20,582	21,011
แม่สาย	34,135	35,065
แม่สรวย	21,610	22,313
เวียงป่าเป้า	21,887	22,430
พญาเม็งราย	12,860	12,860
เวียงแก่น	8,604	8,604
ขุนตาล	10,320	10,320
แม่ฟ้าหลวง	14,530	14,923
แม่ลาว	20,235	20,650
เวียงเชียงรุ้ง	8,733	9,000
ดอยหลวง	8,169	8,305
รวม	421,497	430,419

(6.6) การประปา

จากข้อมูลการใช้ประปา พบว่า จำนวนผู้ใช้น้ำมากที่สุดในพื้นที่อำเภอเมือง ถัดมาเป็นอำเภอปาน และอำเภอแม่สาย สำหรับปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณสุขประโยชน์และรั้วไหล พบว่าอยู่ในพื้นที่อำเภอเมืองมากที่สุด ถัดมาเป็นอำเภอแม่สาย และอำเภอแม่จัน

ตารางที่ 8 สถิติการประปา จำแนกเป็นรายอำเภอ พ.ศ. 2560

อำเภอ	กำลังการผลิต (ลบ.ม)	น้ำที่ผลิตได้ (ลบ.ม)	ปริมาณน้ำที่จำหน่ายแก่ผู้ใช้ (ลบ.ม)	ปริมาณน้ำที่จ่ายเพื่อสาธารณสุขประโยชน์และรั้วไหล (ลบ.ม)	ปริมาณน้ำที่ใช้ในระบบ (ลบ.ม)	ผู้ใช้น้ำ (ราย)
เมืองเชียงราย	17,520,000	9,779,876	7,426,900	1,748,673	604,303	29,539
เวียงชัย	-	-	-	-	-	-
เชียงของ	1,752,000	946,046	753,819	138,257	53,970	3,770
เทิง	876,000	517,680	416,437	82,716	18,527	1,836
พาน	1,800,480	1,187,692	810,460	267,132	110,100	4,630
ป่าแดด	-	-	-	-	-	-
แม่จัน	1,752,000	1,363,206	680,759	374,581	307,866	2,775
เชียงแสน	876,000	801,034	404,725	269,693	126,616	2,285
แม่สาย	5,694,000	4,768,869	2,789,108	924,606	1,055,155	1,388
แม่สรวย	-	-	-	-	-	-
เวียงป่าเป้า	1,752,000	598,415	499,619	78,832	19,964	2,871
พญาเม็งราย	438,000	97,589	91,414	1,088	5,087	513
เวียงแก่น	-	-	-	-	-	-
ขุนตาล	-	-	-	-	-	-
แม่ฟ้าหลวง	-	-	-	-	-	-
แม่ลาว	-	-	-	-	-	-
เวียงเชียงรุ้ง	-	-	-	-	-	-
ดอยหลวง	-	-	-	-	-	-
รวมยอด	32,460,480	20,060,407	13,873,241	3,885,578	2,301,588	49,607

ที่มา : สำนักงานการประปาเขต 9 จังหวัดเชียงใหม่, 2561.

(6.7) ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำหรับข้อมูลระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของประชาชนในจังหวัดเชียงราย พบว่าในช่วง 2558-2560 ประชาชนมีการใช้คอมพิวเตอร์เพิ่มขึ้นจากเล็กน้อยจากเดิมในปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 25.59 ในปี 25560 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 26.15 ในส่วนการใช้อินเทอร์เน็ต มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 18 จากเดิมมีผู้ใช้คิดเป็นร้อยละ 27.39 ในปี 2558 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 43.01 ในปี 2560 แสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลออนไลน์เพิ่มขึ้น นอกจากนี้มีจำนวนผู้ใช้โทรศัพท์มือถือเพิ่มขึ้นจากเดิมในปี 2558 อยู่ที่ร้อยละ 76.36 เพิ่มขึ้นเป็น ร้อยละ 83.96 ในปี 2560

ตารางที่ 9 ประชากรอายุ 6 ปีขึ้นไป จำแนกตามการใช้อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศและ การสื่อสาร พ.ศ. 2558 – 2560

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร	จำนวน	ปี 2558	ปี 2559	ปี 2560
การใช้คอมพิวเตอร์	จำนวนประชากร	1,088,384	1,085,262	1,081,368
	ใช้	278,467	280,670	282,814
	ร้อยละ	25.59	25.86	26.15
	ไม่ใช้	809,917	804,592	798,554
	ร้อยละ	74.41	74.14	73.85
ใช้อินเทอร์เน็ต	จำนวนประชากร	1,088,384	1,085,262	1,081,368
	ใช้	298,101	386,755	465,094
	ร้อยละ	27.39	35.64	43.01
	ไม่ใช้	790,283	698,507	616,274
	ร้อยละ	72.61	64.36	56.99
การมีโทรศัพท์มือถือ	จำนวนประชากร	1,088,384	1,085,262	1,081,368
	มี	831,093	840,363	907,888
	ร้อยละ	76.36	77.43	83.96
	ไม่มี	257,291	244,899	173,480
	ร้อยละ	23.64	22.57	16.04

ที่มา : การสำรวจเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ครัวเรือน) ไตรมาส 1 พ.ศ. 2558 – 2560 สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2561.

(6.10) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

สำหรับพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่กำลังจะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ ได้แก่ โครงการก่อสร้างเส้นทางรถไฟสายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ ซึ่งการรถไฟแห่งประเทศไทยเป็นผู้ริเริ่ม เส้นทางนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการภายใต้ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งของประเทศไทยพ.ศ. 2558-2564 สำหรับแนวเส้นทางโครงการเริ่มต้นที่สถานีเด่นชัยถึงสถานีเชียงของ รวมระยะทางประมาณ 323.1 กิโลเมตร ประกอบด้วย 26 สถานี ผ่านพื้นที่ 24 จังหวัด และรูปแบบสถานีที่มี 3 ขนาด คือ ป้ายหยุดรถไฟ 13 สถานี สถานีขนาดเล็ก 9 สถานี และสถานีขนาดใหญ่ 4 สถานี โดยการก่อสร้างเป็นทางคู่ระดับดินในแนวเส้นทางเส้นทางใหม่ทั้งหมดและมีเขตทางข้างละ 25 เมตร

ภาพที่ 3 พื้นที่โครงการตามแนวเส้นทางรถไฟ สายเด่นชัย-เชียงราย-เชียงของ

ทั้งนี้มีการคาดการณ์จากสำนักงานนโยบายและแผนขนส่งระบบราง (2560) พบว่าปริมาณการขนส่งสินค้าโดยใช้รถไฟช่วงนี้ จะมีปริมาณสินค้าประมาณ 1.60 ล้านตันต่อปี ในปี 2560 และจะเพิ่มขึ้นเป็น 4.25 ล้านตันในปี 2580 สินค้าที่ทำการขนส่งโดยใช้รถไฟเส้นดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร ได้แก่ข้าวโพด ชาน้ำมันปาล์ม ผักสด ลำไยอบแห้ง และน้ำตาลเป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการคาดการณ์ปริมาณผู้โดยสารเส้นทางรถไฟ สายเด่นชัย-เชียงใหม่-เชียงของ โดยในปี 2565 มีปริมาณผู้โดยสารเส้นทางเด่นชัย-เชียงใหม่-เชียงของ จำนวน 2,004,215 คน และเพิ่มขึ้นเป็น 2,702,460 คนในปี 2580

ตารางที่ 10 ปริมาณผู้โดยสารเส้นทางรถไฟ สายเด่นชัย-เชียงใหม่-เชียงของ

ปี	ปริมาณผู้โดยสาร (คนต่อปี)
2565	2,004,215
2570	2,225,405
2575	2,461,560
2580	2,702,460

สำนักงานนโยบายและแผนขนส่งระบบราง (2560)